

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 738/2024-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/86/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/86/2021, a to v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. I. ÚS 48/2024-25 z 29. februára 2024. Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia. Sťažovateľ napokon tiež žiada, aby mu ústavný súd ustanovil právneho zástupcu, pretože nemá dostatočné finančné prostriedky.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že ústavný súd už rozhodol o porušení práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v napadnutom konaní a to nálezom č. k. I. ÚS 48/2024-25 z 29. februára 2024, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. apríla 2024. Ústavný súd telefonickým overením stavu v informačnej kancelárii okresného súdu 5. decembra 2024 zistil, že ostatné nariadené pojednávanie na 12. december 2024 bolo odročené na 4. marec 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukázal na dĺžku trestného stíhania od jeho obvinenia (8 rokov), ako aj od podania obžaloby (3 roky) a tiež na okolnosť, že od nálezu ústavného súdu, ktorý vyslovil porušenie základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov, už uplynul takmer rok. Sťažovateľ tvrdil, že ani po vydaní nálezu okresný súd nekonal efektívne, pričom zatiaľ prvé aj posledné pojednávanie sa uskutočnilo 16. apríla 2024.

4. Sťažovateľ konštatoval, že predmetná trestná vec sa nevyznačuje právnou ani faktickou zložitou, ktorá by ospravedlňovala jeho dĺžku. Ďalej uviedol, že sám sťažovateľ neprispel žiadnym spôsobom k prietahom, pretože v konaní nerobil žiadne obštrukcie, a preto je podľa neho potrebné pripočítať tieto prietahy práve na vrub konajúcemu súdu. Sťažovateľ napokon doplnil, že predmetná vec má pre neho veľký význam, a to z dôvodu, že na budúci rok by už mohol požiadať o podmieňané prepustenie z aktuálneho trestu odňatia slobody, ale ďalšie neskončené trestné stíhanie proti nemu by mu to mohlo značne skomplikovať.

5. Sťažovateľ si zároveň uplatnil náhradu finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur, pričom túto sumu odôvodnil pocitom krivdy, ktorá vyústila do nedôvery voči slovenským súdom. Okrem toho dodal, že nepohodu mu vytvárajú aj eskorty z ústavu na výkon trestu odňatia slobody (██████), pretože predmetné súdne konanie sa vedie v inom kraji (██████).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom okresného súdu došlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 48/2024-25 z 29. februára 2024.

7. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom [§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritornému prejednaní. Podanie sťažovateľa nespĺňalo náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, resp. náležitosti ústavnej sťažnosti, napriek tomu z podania sťažovateľa bola zrejmá kľúčová námietka sťažovateľa (nerozhodnutie všeobecného súdu bez zbytočných prietahov) a tiež to, postup ktorého orgánu a v akej veci namieta. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok, a tým aj vyhodnotiť, či je potrebné sťažovateľa vyzvať na odstránenie nedostatkov jeho podania.

III.1. K namietaným priet'ahom:

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne.

9. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov opakovane konštatuje, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

11. Predmetom posudzovania ústavného súdu je obdobie medzi právoplatnosťou nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 48/2024-25 z 29. februára 2024 (17. apríla 2024) a podaním jeho aktuálnej ústavnej sťažnosti na priet'ahy v napadnutom konaní (3. decembra 2024). Ide teda o obdobie presahujúce 7 mesiacov. Postup okresného súdu v predmetnom období nebol síce ideálny, keďže stále nevydal ani neprávoplatne meritórne rozhodnutie, ale samotné časové obdobie, v rámci ktorého mohol ústavný súd posudzovať potenciálne porušenie základného práva na prerokovanie bez zbytočných priet'ahov, predstavovalo iba niečo vyše 7 mesiacov. Túto dĺžku napadnutého súdneho konania samu osebe však ústavný súd zatiaľ nemohol považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná.

12. Aj s ohľadom na relatívne krátky časový úsek od právoplatnosti predošlého nálezu v predmetnej veci do podania novej ústavnej sťažnosti preto ústavný súd uzavrel, že v tomto prípade nemohlo ísť zo strany okresného súdu o nečinnosť (resp. o neefektívnu činnosť) v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

13. Aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady

na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie a ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

14. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda to znamená, že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (stať III.1), je preto zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 252/2019).

15. Pretože neboli splnené kumulatívne všetky tri predpoklady ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku rozhodnutia).

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

17. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania stále vykazoval nedostatky v zmysle nečinnosti alebo neefektívnej činnosti (t. j. prieťahy počítané skôr v rokoch, a nie v mesiacoch, resp. presahujúce jeden rok), toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu